

Protokoll 5/2026

fört vid Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds
sammanträde torsdagen den 23 april 2026 kl. 18:30-19:30,
Slakthusplan 8A

Ledamöter

Hassan Jama (V) Ordförande
Peter Backlund (L) 1:e vice ordförande
Kristina Öberg (S) 2:e vice ordförande
Alexander Pettersson (S)
Ingela Edlund (S)
Mikael Hörnkvist (S)
Cecilia Herrström (V)
Peter Dannqvist (MP)
Gustav Johansson (M)
Henrik Virro (M)
Victor Siljevik (M)
Emelie Wassermann (SD)
Christina Peterson (C)

Ersättare

Anna Forssell (S)
Anna-Lena Strindlund (S)
Papel Khan (S)
Max Altez Linhardt (S)
Margareta Olofsson (V)
Bodil Unenge (MP)
Kristiina Katajikko (M)
Peter Strandberg (M)
Urban Rybrink (L)
Stefan Holm (C)

Övriga närvarande

Anders Carstorp Stadsdelsdirektör
Nassrin Abdulkarim Nämndsekreterare
Carina Idenfors Avdelningschef
Jenny Johansson Avdelningschef
Leif Kananen Avdelningschef
Anna Larsson Avdelningschef
Karin Åberg Avdelningschef
Camilla Nilsson Personalföreträdare
Melise Nordstrand Personalföreträdare
Ida Eriksson Tjänsteman
Sandra Rosquist Tjänsteman Områdeschef

Justerare

Hassan Jama (V), Peter Backlund (L)

Datum för justering	2026-04-28
Paragraf	§5, §9, §11, §13, §§18-20
Sekreterare	Nassrin Abdulkarim

§ 5**Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029
för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd**

EÅV 2026/145

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.
3. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

I Underlag för budget 2027 med inriktning för 2028 och 2029 ska nämnderna beskriva och analysera de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Bland annat ska lokala utvecklingsbehov och strategiska prioriteringar kopplade till sex tematiska områden redovisas. Prioriteringarna ska ha tagits fram gemensamt med berörda facknämnder och bolag. Prioriteringar inom verksamhetsområdena ska vara kopplade till nämndens kärnverksamhet, uppföljningsbara och ha beaktat direktiven till alla nämnder och bolag.

Stadsdelsförvaltningen redovisar strategiska och prioriterade frågor med fokus på frågor och faktorer som bedöms ha störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden.

Yrkanden

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att delvis bifalla stadsdelsförvaltningens förslag till beslut.
- Att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs.
- Att anföra följande.

Vi liberaler anser att varje människa bör ges så stora möjligheter som möjligt att forma sitt eget liv. Det förutsätter inte bara frihet, utan också stöd i rätt tid och på rätt nivå. Den lokala nivån har ett särskilt ansvar för att det sociala arbetet, utbildningsinsatserna och de hälsofrämjande insatserna fungerar och samverkar – särskilt för dem som befinner sig i utsatthet.

Barn som placeras av samhället är en av de mest sårbara grupperna. De löper betydligt högre risk än andra att senare i livet

drabbas av psykisk ohälsa, missbruk, kriminalitet eller att hamna i socialt utanförskap. Det är därför avgörande att staden, i rollen som tillfällig vårdnadshavare, inte enbart erbjuder trygghet och omsorg under placeringen, utan också säkerställer en långsiktig uppföljning och ett fungerande eftervårdsprogram.

I Liberalernas förslag till budget för 2026 lyfts behovet av att följa upp barns betyg, hälsa och tandstatus i samhällsvård. Det är ett grundläggande ansvar för kommunen. Vi förväntar oss inte att unga som vuxit upp utan placering klarar vuxenlivet helt på egen hand – än mindre barn som varit placerade och saknar ett stödjande nätverk. Både ansvar och resurser behöver följa med även efter att placeringen avslutats.

Stadsdelen har i många fall god kännedom om barnets behov och förutsättningar, och spelar därmed en viktig roll i uppföljningsarbetet. För att arbetet ska ge resultat krävs samverkan med andra relevanta aktörer, och ett tydligt uppdrag att även arbeta med eftervård.

Skolresultaten för barn som varit placerade är fortsatt låga. Särskilda satsningar för att förbättra utbildningssituationen för målgruppen saknas. Om en placering inte leder till förbättrade livsförutsättningar ökar både risken för fortsatt utsatthet för individen och kostnaderna för samhället. Den rödgröna majoriteten har hänvisat till juridiska hinder för att följa upp skolresultat på aggregerad nivå, men detta är en preliminär tolkning. Någon rättslig prövning har inte gjorts. Vi menar att staden bör testa lagstiftningen.

Vi vill också lyfta behovet av faktisk samhandling mellan förskola, skola, socialtjänst, civilsamhälle och i vissa fall polis. Det räcker inte med samverkan i teorin. Arbetet måste bygga på gemensamt ansvar och tydliga uppdrag. Men samhandling kräver också politisk vilja och initiativtagande, något som fortsatt lyser med sin frånvaro från den rödgröna majoriteten.

Det finns brister i den centrala samordningen gentemot stadsdelen, inte minst inom brottsförebyggande arbete och uppföljning av insatser för barn och unga. Många av de utmaningar stadsdelen möter kräver stöd på central nivå, vilket inte alltid finns. Det handlar inte om att ta över det lokala ansvaret, utan om att tillhandahålla struktur, stöd och gemensam riktning.

Likvärdigheten inom LSS behöver också förbättras. Skillnader i handläggningstid, beslutspraxis och tillgång till insatser mellan stadsdelar är problematiska, särskilt mot bakgrund av att LSS är en rättighetslagstiftning. Rätten till stöd ska inte påverkas av var i staden man bor.

Tidiga insatser i förskolan är en annan viktig del. Forskning visar att barn som uppvisar ihållande aggressivt beteende i tidig ålder löper ökad risk för framtida våldsbrott. Förskola, barnhälsovård och socialtjänst behöver ha fungerande strukturer för att upptäcka och stödja dessa barn i tid.

För att socialtjänsten ska kunna genomföra sitt uppdrag krävs rimliga arbetsvillkor. Hög arbetsbelastning och bristande förutsättningar för uppföljning påverkar både kvalitet och långsiktig kompetensförsörjning. Här krävs ett helhetsgrepp om arbetsmiljö och resursfördelning. Från fackligt håll

Vi vill slutligen betona vikten av förbättrad avtalsuppföljning, både inom HVB-verksamhet och exempelvis stadsmiljöentreprenader. När kontrollen brister riskerar både kvalitet och rättssäkerhet att urholkas. Uppföljning ska vara en del av det löpande styrningsarbetet – inte något som hanteras i efterhand.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation för 2026.

Christina Peterson (C) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att därutöver anföra

I styrets underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 är det tydligt att Enskede-Årsta-Vantör kan mer. Centerpartiet delar bilden av att Stockholm står inför betydande utmaningar, inte minst kopplat till ekonomisk osäkerhet, kompetensförsörjning och behovet av en snabb klimatomställning. Centerpartiet vill staka ut en hoppfull väg framåt för ett Stockholm som håller ihop. Vi ser en stad som präglas av öppenhet, trygghet, företagsamhet, grön omställning och innovation. Det är vår politik som ger de bästa förutsättningarna för att göra visionen om framtidens Stockholm till verklighet.

Enskede-Årsta Vantör ska vara en stadsdel som växer och attraherar människor att göra sin livsresa inom stadsdelen. För att göra det möjligt behöver alla stadsdelar blandade boendeformer med bostadsrätter, hyresrätter, villor och radhus. Centerpartiet ser även ett behov av en levande stadsdel där företag, besökare och medborgare ska få bidra till liv och rörelse. När det byggs nytt i stadsdelen måste hänsyn tas tillvara för att bevara grönområden, bereda plats för idrottsytor och forma en levande stadsdel.

Det ekonomiska läget beskrivs som osäkert och kräver tydliga prioriteringar, men Centerpartiet saknar skarpa reformer och effektiviseringar. Samtidigt ökar segregationen, byggandet har bromsat in kraftigt och skolan är hårt pressad. Centerpartiet anser

att staden behöver aktivt driva reformer för att få igång byggandet, öka rörligheten och säkerställa en mer blandad stad.

I ett läge där skolresultat och likvärdighet fortsatt är stora utmaningar krävs tydligare prioriteringar. Stockholms skolor måste ges förutsättningar att leverera hög kvalitet. Vi vill prioritera särskilt stöd, särskilda undervisningsgrupper samt satsningar på gymnasiebehörighet.

Tryggheten måste öka i hela staden. Särskilt fokus krävs på att förhindra att barn och unga dras in i kriminalitet. Centerpartiet saknar tydliga förstärkningar av det förebyggande arbetet. Insatser i samverkan med civilsamhället, socialtjänsten och lokalsamhället behöver ges större tyngd och resurser.

Stockholm ska bli klimatpositivt senast 2030. Då krävs att arbetet med koldioxidavskiljning och lagring (BECCS/CCS) går från plan till verklighet. Stadens klimatarbete behöver också inkludera matens klimatpåverkan och stärkt livsmedelsberedskap – något majoriteten hittills bortsett från.

Vi vill att våra äldre ska få närproducerad och näringsrik mat som är fri från skadliga kemikalier. Äldre förtjänar även stöd för valfrihet inom omsorgen. Det ska vara lätt att utveckla intressen även som äldre. Anhöriga bär ofta ett stort ansvar och de behöver stöd och information om vilka insatser som finns för avlastning. Det mesta talar för att äldreomsorgen kommer, av demografiska skäl, bli hårt ansträngd framöver. Detta kommer i sin tur att sätta extra press på anhöriga. Det är därför av stor vikt att särskilt tydliggöra att anhöriga utgör en frivillig insats och att staden ska ha en generös hållning för avlastning och stöd till anhöriga.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna vara fullt delaktiga i alla delar i samhället och ett funktionshinderperspektiv ska integreras i alla stadens verksamheter. Centerpartiet verkar för tryggare och inkluderande miljöer för funktionsnedsatta. En stor del unga och vuxna med funktionsnedsättning står ofrivilligt utanför arbetslivet, även de som inte har en nedsatt arbetsförmåga. Företagande kan för många vara ett bra sätt att bryta sitt utanförskap och komma i sysselsättning. Staden ska arbeta aktivt med att informera och vägleda kring möjligheterna och vilket stöd som finns att tillgå till personer med funktionsnedsättning som vill starta eget företag.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige som underlag för planeringen för perioden 2027–2029.

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden ska besluta enligt följande:

- Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
- Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till stadsdelsnämnden med ett underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2026.
- Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna anser att stadens resurser i första hand ska gå till kärnverksamheter såsom förskola, äldreomsorg och socialtjänst. I ett läge med ökande kostnader och osäker befolkningsutveckling krävs tydligare prioriteringar och större återhållsamhet i investeringar och projekt som inte är direkt kopplade till dessa verksamheter.

Vi ser positivt på satsningar som stärker trygga uppväxtvillkor och en meningsfull fritid för barn och unga, exempelvis parklekar och lokala mötesplatser. Samtidigt måste dessa investeringar i större utsträckning kopplas till konkreta trygghetsskapande effekter och prioriteras till områden med störst behov.

I budgeten saknas reella satsningar för att minska storleken på barngrupperna i förskolan. Med ett vikande barnunderlag är det ett ypperligt tillfälle att skapa mer hållbara barngrupper, vilket gynnar både barnen och pedagogerna.

Vi ser även behov av konkreta satsningar för att möta en växande äldre befolkning. Sverigedemokraterna vill återinföra servicehusen som en viktig boendeform för äldre som behöver trygghet, gemenskap och viss service, men som inte har behov av heldygnssorg. Nedläggningen av servicehus och omställningen av lokaler riskerar att minska valfriheten och försämra möjligheten till ett värdigt och tryggt åldrande.

Sverigedemokraterna efterfrågar också ett tydligare fokus på tillgänglighet och livskvalitet för personer med funktionsnedsättning. Möjligheten till en aktiv fritid är central, och tillgången till anpassade bad- och simanläggningar är en viktig del av detta. Att personer med smärtproblematik och funktionsnedsättning i dag saknar ett fungerande varmbadhus att gå till är inte acceptabelt. Staden behöver säkerställa att det finns tillgängliga och anpassade anläggningar där alla, oavsett förutsättningar, kan delta i aktiviteter som främjar hälsa, gemenskap och självständighet.

Det är även problematiskt att flera investeringar och utvecklingsinsatser föreslås utan tillräcklig analys av långsiktiga driftkostnader och ekonomiska konsekvenser. Förvaltningen lyfter

själv risken för ekonomisk osäkerhet kopplat till befolkningsutveckling och lokalbehov, vilket ytterligare understryker behovet av försiktighet.

Vidare anser vi att trygghetsperspektivet behöver genomsyra samtliga delar av planeringen. Utmaningar kopplade till otrygghet och öppna drogscener i stadsdelen måste få ett tydligare genomslag i prioriteringarna, inte minst i investeringar i stadsmiljö och förebyggande arbete.

Mot denna bakgrund krävs ett mer fokuserat och ansvarsfullt budgetunderlag, där resurserna används effektivt och riktas till de verksamheter som gör störst skillnad för invånarnas trygghet och livskvalitet.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Peter Backlunds (L) förslag, Christina Petersons (C) förslag, Emelie Wassermanns (SD) förslag och förvaltningens förslag till beslut mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Hassan Jama m.fl. (V) Kristina Öberg m.fl. (S) och Peter Dannqvist (MP) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande:

Förvaltningen visar att arbetet med att göra stadsdelen till en attraktiv arbetsgivare fortsätter och att andelen heltidsanställda ökar. Vi noterar med glädje de steg som förvaltningen hittills har tagit i den riktningen.

Det är viktiga åtgärder för att säkerställa att stadsdelen föregår med gott exempel som en god, uppskattad och viktig arbetsgivare i vårt område. Inte minst mot bakgrund av de anställningsbehov som stadsdelen står inför de kommande åren.

Budskapet från Sveriges kommuner och regioner är tydligt – välfärden behöver rekrytera tusentals nya medarbetare de närmaste åren. För att säkra kompetensförsörjningen och för att välfärdsbehovet ökar. Att säkra välfärdens kompetensförsörjning är att se som en av kommunernas och regionernas mest viktiga frågor att lösa. Både nu och under ett ansevärt antal år framöver.

I en av SKR:s nio strategier för att möta kompetensutmaningen lyfts därför heltid som norm som en viktig åtgärd för att framstå som en attraktiv arbetsgivare. Mot den bakgrunden kan det inte nog betonas att förvaltningens arbete med nå stadens mål om att andelen heltidsanställda och tillsvidareanställda uppgår till minst 90 procent måste fortgå med oförminskad styrka och i hög takt.

I upphandlad verksamhet ska schyssta arbetsvillkor säkras.

Det rödgröna styret tar ansvar för att både säkra välfärdens kompetensförsörjning och att vara en attraktiv arbetsgivare som lockar fler personer att vilja arbeta inom stadens viktiga verksamheter varför vi återigen vill betona vikten av heltid som norm.

Peter Backlund (L), Gustav Johansson m.fl. (M) och Chrisitna Peterson (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande:

Vår stadsdel Enskede-Årsta-Vantör är en välskött stadsdel i Stockholms stad, men likafullt står stadsdelen inför stora utmaningar de närmaste åren. Befolkningsprognoser och en osäkerhet i planerade bostäder är faktorer som gör det vanskligt också i planeringen. Stadsdelen behöver prioritera resurserna till kärnverksamheten och där är vi i Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet övertygade om vi har de bästa förutsättningarna att leda verksamheten jämfört med den nuvarande majoriteten.

Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet har en gemensam vision för Stockholms framtid. Vi arbetar för en frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stadsdel med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar styrkor och särart, och framför allt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar. Vi är partier som tillsammans med Kd är vana att arbeta tillsammans och tror att förutsättningarna för att återigen få styra staden är gynnsamma.

Förskolan står inför utmaningar med sjunkande barnantal i staden, men vår stadsdel bör klara sig någorlunda helskinnade från att stänga igen förskolor utifrån planerad nybyggnation i området. Däremot lär det komma fler omorganisationer, lokalförändringar och sammanslagningar av avdelningar som lär rendera en hel del

synpunkter från föräldrar och medarbetare. Där ser vi det som viktigt att vi som politiker tidigt informeras om ex lokalplaneringen. I nuläget visar siffror att barngrupper blivit något större och andelen förskollärare än så länge inte ökar. Eftersom barnen sammantaget blir färre i stadsdelen ser vi dock möjligheten att framöver öka kvaliteten i förskolan exempelvis genom en högre andel utbildade förskollärare, mindre barngrupper och en väl utvecklad pedagogik med fortsatta språksatsningar.

Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi ser det exempelvis som ytterst angeläget att vår stadsdel utvecklas med fler arbetsplatser de närmaste åren. Man ska kunna leva hela sitt vardagsliv i stadsdelen. När fler bostäder tillkommer i vår stadsdel finns risker att stora delar av Söderort förvandlas till stadsdelar där man sover, men arbetar någon annanstans. Det är viktigt att stadsdelen medverkar tillsammans med företagare och stadens centrala nämnder för ett gott företagsklimat där exempelvis Årstaberg, Arenaområdet och Årsta park kan utvecklas till sin fulla potential med fler arbetsplatser. Vi ser det också som angeläget att stadsdelsnämnden har ett väl fungerande företagarråd. Det skulle vara ett viktigt bidrag till den bedrövliga statistik majoriteten i stadshuset lämnar efter sig, där Stockholm sjunkit som ett ankare i näringslivsrankning bland Sveriges kommuner under mandatperioden.

Vi accepterar aldrig att människor i vår stadsdel får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem även i vår stadsdel och som begränsar människors frihet. Tidiga insatser är avgörande. Vi ser med spänning på de insatser som görs i vår stadsdel med en helt annan och ny roll för socialtjänsten med den nya socialtjänstlagen med ökad tillgänglighet samt förbyggande och tidiga insatser. Vi kommer att följa utvecklingen noga och vill att stadsdelen ska vara i framkant. Vi kommer också att fortsätta arbeta för att den fond som fanns under den förra majoriteten för kostsamma placeringar för barn och unga ska instiftas igen.

I Rågsved finns gott om utmaningar. Ett nytt aktivitetshus samt en flytt av förvaltningskontoret löser inte alla svårigheter, men är steg på vägen de närmaste åren. Oavsett majoritet kommer fokus fortsättningsvis vara att Rågsved skall vara en trygg och bra stadsdel att leva och verka i. Att Hagsätra på ett tydligare sätt kommer att involveras på ett liknande arbetssätt som Platssamverkan Rågsved ser vi som positivt. Viktigt är att den nya organisationen för arbetet inte tappar fokus på Rågsved framöver när Hagsätra tillkommer.

I flerårsbudgeten nämns övertagandet av parkskötsel i egen regi. Vänstermajoriteten talar gärna om att ta tillbaka kontrollen, men sanningen är att kontrollen redan har tappats innan Park och markprojektet ens har startat. Förvaltningens eget underlag visar att övergången till egen regi inte innebär ordning och reda, utan ökade drifkostnader, växande personalkostnader, nya investeringsbehov och ett minskat utrymme för planerat underhåll under hela perioden 2027-2029. Detta är inte ett styrkebesked, det är ett kvitto på bristande förberedelser och svag ekonomisk styrning. När ett projekt som sägs handla om kontroll redan från början präglas av högre kostnader, osäker bemanning och behov av ytterligare budgetmedel, då är det uppenbart att vänstermajoriteten har satt ideologi före ansvar.

Detta är skandalöst och något vi varnade för redan när tankarna dök upp hos majoriteten första gången. Vi menar att det är mot allt sunt förnuft av användande av skattemedel! Övertagandet visar att detta är en ideologisk lekstuga hos majoriteten som vi vänder oss mycket starkt emot. Professionella upphandlingar, täta uppföljningar och vid behov vite säkrar kvaliteten i stället för detta experiment med skattebetalarnas pengar.

Barn och ungdomar som är omhändertagna har stadsdelen ett särskilt och extra viktigt ansvar för, där uppföljning är av yttersta vikt. Skolan kan fungera som social skyddsfaktor. Vi förväntar oss att skolresultaten framöver kommer att öka för dessa barn och ungdomar.

Äldreomsorg är en grundbult i stadsdelsnämndens verksamhet. När antalet äldre ökar i stadsdelen och i hela staden är det en utmaning att klara i tid att bygga ut äldreomsorgen med seniorbostäder samt Vård och omsorgsboenden. Vi menar också att Servicehus har en framtid och ska värnas som en del i valfriheten. Vi menar att den form av mellanboende som servicehus innebär med tillgänglig och kontinuerlig personal väl fyller väl sin funktion, särskilt för de äldre som också upplever stor ensamhet. Vi vill att det nyligen nedlagda Nya Enskede servicehus ska återuppstå på samma plats i en totalrenoverad byggnad.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/145-1 Tjänsteutlåtande: Underlag för budget 2027 med inriktning 2028 och 2029
- EÅV 2026/145-1.1 Bilaga 1. Blankettset Sdn 14
- EÅV 2026/145-1.2 Bilaga 2. Klimatinvesteringar utsläppsminskningar 2027-2029
- EÅV 2026/145-1.3 Bilaga 3. Klimatanpassningsinvesteringar 2027-2029
- EÅV 2026/145-1.4 Bilaga 4. Lokalförsörjningsplan 2026

- EÅV 2026/145-1.5 Bilaga 5. Strategi för kompetensförsörjning 2027-2029
- EÅV 2026/145-1.6 Bilaga 6. Parkleksplan EÅV 2026
- EÅV 2026/145-1.7 Bilaga 7. Investeringsönskemål 2027-2029

§ 9**Dataskyddsbud enligt dataskyddsförordningen och brottsdatalagen för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd**

EÅV 2026/384

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd entledigar Nicole Melkie som dataskyddsbud enligt dataskyddsförordningen (2016/679) och brottsdatalagen (2018:1177) från och med den 29 april 2026.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utser Joanna Millares Rosell till dataskyddsbud enligt dataskyddsförordningen (2016/679) och brottsdatalagen (2018:1177) från och med den 30 april 2026.
3. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger stadsdelsförvaltningen i uppdrag att anmäla nytt dataskyddsbud till Integritetsskyddsmyndigheten.
4. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Med anledning av att Nicole Melkie avslutar sin tjänst på Enskede Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning behöver Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd utse ett nytt dataskyddsbud enligt dataskyddsförordningen (2016/679) och brottsdatalagen (2018:1177).

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden entledigar Nicole Melkie som dataskyddsbud från och med den 29 april 2026 och utser enhetschef för Kansli och stab, Joanna Millares Rosell, som dataskyddsbud från och med den 30 april 2026 i avvaktan på rekrytering av nytt dataskyddsbud. Vidare föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden ger stadsdelsförvaltningen i uppdrag att anmäla nytt dataskyddsbud till Integritetsskyddsmyndigheten.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/384-1 Tjänsteutlåtande: Dataskyddsbud enligt dataskyddsförordningen och brottsdatalagen för Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd

§ 11**Remiss av serveringstillstånd för Pizza Punks****Svar på remiss från socialförvaltningen, dnr SoN: 9.1.1
3635/2026**

EÅV 2026/217

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd tillstyrker ansökan om serveringstillstånd för Punk Food AB (Pizza Punks), Sockenvägen 349, 122 63 Enskede, måndag till söndag klockan 11:00 till 23:00 till allmänheten i restaurang och klockan 11:00-23:00 till allmänheten på uteservering.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens yttrande till socialförvaltningens tillståndsenhet.
3. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Socialförvaltningens tillståndsenhet bereder ansökningar från Stockholms stads restauranger om serveringstillstånd för spritdrycker, vin, öl och andra jästa alkoholhaltiga drycker. De svarar även för tillsyn av restauranger som beviljats serveringstillstånd. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd har fått ansökan om serveringstillstånd på remiss den 18 februari 2026.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden tillstyrker ansökan om serveringstillstånd för Punk Food AB (Pizza Punks), Sockenvägen 349, 122 63 Enskede, måndag till söndag klockan 11:00 – 23:00 till allmänheten i restaurang samt klockan 11:00 – 23:00 till allmänheten på uteservering.

Vidare föreslår stadsdelsförvaltningen att stadsdelsnämnden överlämnar stadsdelsförvaltningens yttrande till socialförvaltningens tillståndsenhet och att ärendet justeras omedelbart.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/217-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av serveringstillstånd för Pizza Punks
- EÅV 2026/217-1.1 Remiss av serveringstillstånd för Pizza Punks

§ 13**Remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2025/1616**

EÄV 2026/154

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030 till bland annat Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 fokuserar på jämställdhet med målet att kvinnor, män och ickebinära ska ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter i samhället.

Stadsdelsförvaltningen välkomnar handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030. Stadsdelsförvaltningen anser att handlingsplanen har ett tydligt syfte, mål och ansvarsfördelning. Samtidigt kan vissa delar utvecklas. Bland annat anser stadsdelsförvaltningen att stadens statistiksystem bör inkludera ickebinära utöver könskategorierna kvinnor och män. Stadsdelsförvaltningen tycker även att förskolans jämställdhetsarbete bör konkretiseras genom ett separat mål istället för ett gemensamt mål tillsammans med skolan. Utöver det lämnar stadsdelsförvaltningen kommentarer kring arbetet med dialoger och undersökningar kopplat till stadsmiljö.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att återremittera ärendet.
- Att därutöver anföra.

Handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 har en viktig ambition och adresserar centrala frågor om jämställdhet i stadens verksamheter. Liberalerna delar målsättningen om ett mer jämställt samhälle där kvinnor och män, flickor och pojkar ges likvärdiga livschanser och där människor inte begränsas av könsnormer.

Samtidigt är det tydligt att handlingsplanen i sin nuvarande form inte uppfyller de krav som bör ställas på ett styrande dokument.

Det finns exempelvis ett uttalat behov av "stadsövergripande samordning och stöd i implementering och uppföljning". Det pekar på en grundläggande svaghet. När ansvaret är brett fördelat över stadens nämnder krävs en tydlig struktur för hur arbetet ska ledas, följas upp och utvecklas. Utan detta finns en uppenbar risk att genomförandet blir ojämnt och beroende av lokala initiativ.

Det är också anmärkningsvärt att sambandet mellan jämställdhet och mäns våld mot kvinnor inte tydligare integreras i handlingsplanen, trots att det uttryckligen konstateras att detta "skulle behöva lyftas tydligare". Det rör en av kärnfrågorna i jämställdhetspolitiken och kan inte hanteras vid sidan av.

En annan central brist gäller målens utformning. Som det konstateras i underlaget beskriver resultatmålen inte "tillräckligt väl den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter". Det är en avgörande invändning. Om det inte framgår vilken förändring som ska ske blir det i praktiken omöjligt att styra arbetet, följa upp resultaten och säkerställa att insatserna får effekt.

Därtill finns brister i konsekvensen i det intersektionella perspektivet, där vissa grupper, exempelvis personer med funktionsnedsättning, inte synliggörs tillräckligt genomgående. Det riskerar att leda till att grupper som redan är särskilt utsatta inte får det genomslag i arbetet som krävs.

Handlingsplanen är också omfattande och innehåller stora beskrivande avsnitt, vilket riskerar att göra den mindre användbar som styrdokument. Tyngdpunkten behöver flyttas från beskrivning till genomförande.

Sammanfattningsvis handlar detta om brister i målens tydlighet, ansvarsfördelning, genomförbarhet, uppföljning och helhetsperspektiv. Det är inte marginella synpunkter utan invändningar som rör planens kärna.

Ur ett liberalt perspektiv är detta särskilt allvarligt. Jämställdhet handlar ytterst om individens frihet. Om rätten att forma sitt liv, att vara ekonomiskt självständig och att leva utan våld. För att uppnå detta krävs inte bara ambitioner utan konkreta åtgärder som gör skillnad i människors vardag.

Politikens uppgift är att åstadkomma förändring. Att beskriva problem och formulera övergripande mål är en början, men det är

inte tillräckligt. En handlingsplan måste vara ett verktyg för genomförande, inte ett dokument som stannar vid intentioner.

Mot denna bakgrund är bristerna så omfattande att handlingsplanen behöver omarbetas innan den kan antas. Ärendet bör därför återremitteras så att planen kompletteras med tydligare och mätbara mål, en konkretisering av åtgärder, en klar ansvarsfördelning, ett mer konsekvent jämställdhetsperspektiv samt en struktur för systematisk uppföljning.

Gustav Johansson m.fl. (M) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
- Att därutöver anföra:

För Moderaterna handlar jämställdhetsarbete om att undanröja faktiska hinder och hantera verkliga problem. Det innebär lika lön för lika arbete, likvärdiga förutsättningar i skolan för flickor och pojkar samt att alla ska kunna känna sig trygga, både i det offentliga rummet och i hemmet. Ett framgångsrikt jämställdhetsarbete kräver tydliga mål, mätbarhet och konkreta åtgärder.

Den handlingsplan som nu läggs fram präglas av ett stort fokus på processer, analys och teori. Den riskerar att bli ytterligare en administrativ pålaga för verksamheterna snarare än ett effektivt verktyg. Vi har återkommande efterfrågat färre och mer träffsäkra styrdokument. Handlingsplanen är en av sex underordnade planer till stadens MR-program, och därutöver finns flera angränsande styrdokument. Vi menar att denna fragmenterade struktur är ineffektiv, skapar otydlighet och tar fokus från kärnverksamheterna.

Vi instämmer i förvaltningens bedömning att planen är för generell och att mer konkreta och avgränsade resultatmål behövs. Centrala frågor, såsom mäns våld mot kvinnor, hanteras vid sidan av handlingsplanen, vilket försvårar en samlad och enhetlig styrning. Inte heller den särskilda utsattheten för personer med funktionsnedsättning lyfts i tillräcklig utsträckning.

Åtgärderna som presenteras är generella och fastnar i normkritik snarare än konkreta insatser. Planen saknar också verktyg för att bekämpa det utbredda problemet med hedersrelaterat våld och förtryck. Majoritetens agerande på området är otillräckligt och står inte i proportion till problemets omfattning. Åtgärder som könsseparerade badtider är exempel på hur man i praktiken går förtryckande strukturerna till mötes i stället för att motverka dem.

För Moderaterna är det självklart att staden ska agera med kraft där utsattheten är som störst. En kvinna som utsätts för våld i hemmet ska kunna bo kvar i sin bostad, medan det är våldsutövaren som ska flyttas. Detta är ett konkret förslag som majoriteten har motsatt sig.

Mot bakgrund av att handlingsplanen brister i tydlighet, mätbarhet och prioritering av de mest angelägna problemen bedömer vi att den är otillräcklig och bör omarbetas.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Peter Backlunds (L) förslag till beslut och finner att nämnden beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Peter Backlund (L) förslag, Gustav Johanssons m.fl. (M) förslag och förvaltningens förslag till beslut mot varandra och finner att nämnden beslutar i enighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Gustav Johansson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Särskilt uttalande

Emelie Wassermann (SD) lämnar ett särskilt uttalande:

Sverigedemokraterna konstaterar att handlingsplanen för ett jämställt Stockholm 2030 innehåller höga ambitioner, men präglas av en alltför omfattande och abstrakt styrning som riskerar att få begränsad faktisk effekt i verksamheterna.

Planen ställer långtgående krav på att jämställdhetsperspektiv, analyser och normkritiska arbetssätt ska genomsyra samtliga delar av stadens verksamhet. Samtidigt saknas tydliga prioriteringar, konkreta åtgärder och mätbara resultat som gör det möjligt att följa upp vilka förbättringar som faktiskt uppnås för stockholmarna.

Sverigedemokraterna ser en risk i att ytterligare styrdokument av denna karaktär leder till ökad administration och mer omfattande

processer, snarare än till förbättringar i kärnverksamheterna. Tid och resurser riskerar att tas från verksamheter som förskola, socialtjänst och äldreomsorg, där behoven redan i dag är stora.

Vidare fokuserar handlingsplanen i hög grad på normer och perspektiv, medan konkreta samhällsproblem som otrygghet, bristande studiero i skolan och kvaliteten i omsorgen inte ges motsvarande tyngd. Det riskerar att skapa en obalans mellan politiska ambitioner och de faktiska utmaningar som invånarna möter i sin vardag.

Sverigedemokraterna anser att stadens arbete i första hand ska prioritera kärnuppdraget och insatser som ger tydlig effekt för invånarnas trygghet, livskvalitet och välfärd. Mot denna bakgrund är vi kritiska till handlingsplanens omfattning, inriktning och brist på konkretion.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/154-2 Tjänsteutlåtande: Remiss av handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030
- EÅV 2026/154-1.1 Bilaga - Handlingsplan för ett jämställt Stockholm 2030

§ 18**Remiss trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken
2026/2027****Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2026/301**

EÄV 2026/321

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har skickat en sammanställning av planerade trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken 2026/2027 på remiss till stadsdelsnämnden. Trafikförvaltningen föreslår en förändrad linjesträckning för linje 144, som möjliggör resor direkt mellan Örby och Gullmarsplan. Vidare föreslår trafikförvaltningen att busslinje 143, som går mellan Älvsjö station och Sköndalsbro, ska utökas med varianten linje 143X.

Stadsdelsförvaltningen är överlag positiv till att det inte finns med förslag på neddragningar i kollektivtrafiken som påverkar stadsdelsområdet. Möjligheten att resa med buss direkt mellan Örby och Gullmarsplan bedömer stadsdelsförvaltningen kan bidra till bättre förutsättningar för minskad bilåkning i stadsdelen. Stadsdelsförvaltningen saknar information om återinförandet av linje 168, som ska trafikera sträckan mellan Gullmarsplan och Östberga.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Särskilda uttalanden

Peter Backlund (L), Gustav Johansson m.fl. (M) och Christina Peterson (C) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande:

Kollektivtrafiken är ryggraden i regionen och avgörande för att invånare och besökare ska kunna resa smidigt och hållbart. Den binder samman länet och gör det möjligt för omkring 700 000 dagliga resenärer att få vardagspusslet att gå ihop. Trots kollektivtrafikens betydelse för såväl resenärer som den gröna omställningen har den under den här mandatperioden drabbats av historiskt stora nedskärningar, där busstrafiken har varit särskilt drabbad. Sammantaget har det resulterat i ett stort missnöje bland

resenärerna och gjort att fler väljer bilen i stället för kollektivtrafiken.

Vi har konsekvent röstat emot dessa nedskärningar och står fast vid att kollektivtrafiken ska vara ett pålitligt, tryggt och tillgängligt alternativ för alla. Vi vill återställa de linjer som är avgörande för stockholmarnas vardag och säkerställa att kollektivtrafiken fungerar i hela regionen.

Viktigt för vår stadsdel, förutom det förvaltningen nämner i sitt svar, är Östbergas brist på kollektiva färdmedel. En tunnelbanelösning dröjer och därför är det anmärkningsvärt att det saknas information om när återinförandet av buss 168 mellan Östberga och Gullmarsplan kommer att ske. Östberga behöver snarast återfå linje 168

Emelie Wassermann (SD) lämnar ett särskilt uttalande:

Sverigedemokraterna ser positivt på att kollektivtrafiken utvecklas och att det i detta förslag saknas direkta neddragningar i stadsdelsområdet. Samtidigt är det tydligt att flera delar av underlaget brister i framförhållning och helhetsperspektiv.

Förslagen om förändrad linjesträckning för linje 144 och förstärkning med linje 143X är i grunden välkomna, särskilt då de kan förbättra tillgängligheten och minska behovet av byten. Detta är viktiga åtgärder för att göra kollektivtrafiken mer attraktiv i vardagen.

Särskilt anmärkningsvärt är att återinförandet av busslinje 168, som tidigare utgjorde en viktig förbindelse mellan Östberga och Gullmarsplan, inte tydligt hanteras i underlaget. Att en så central linje först tas bort och därefter återinförs utan tydlig tidplan eller besked till invånarna är ett exempel på bristande långsiktighet och framförhållning i regionens trafikplanering.

Vidare visar planeringen av kommande trafikstörningar, särskilt avstängningen på tunnelbanans gröna linje, på bristande samordning. Stora evenemang och förändrade resmönster, såsom utvecklingen i Slakthusområdet, måste i större utsträckning beaktas för att undvika försämrad tillgänglighet för invånarna.

Detta understryker också ett bredare problem i S-ledda regionens styrning av kollektivtrafiken, där bristande prioriteringar och otydlig planering riskerar att gå ut över resenärerna. Ambitioner om ökat resande måste följas av konkreta åtgärder som faktiskt förbättrar vardagen för dem som är beroende av kollektivtrafiken.

Sverigedemokraterna anser att kollektivtrafiken ska präglas av tydlighet, tillförlitlighet och trygghet. Det kräver bättre samordning, tydligare besked och ett större fokus på invånarnas faktiska behov, inte minst i en växande stadsdel där efterfrågan på fungerande resor ökar.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/321-2 Tjänsteutlåtande: Remiss trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken 2026/2027
- EÅV 2026/321-1.1 Remiss - Trafikförändringar i SL- och WÅAB-trafiken 2026/2027 (T27)

§ 19**Remiss av planärende på samråd – Detaljplan för Högdalstopparna: Högdalstoppen, Fagersjötoppen och Hökarängtoppen****Svar på remiss från stadsbyggnadskontoret, dnr 2025-05912**

EÄV 2026/256

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har sänt en remiss av ett förslag på detaljplan för Högdalstopparna, i stadsdelarna Högdalen och Hökarängen, till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. I förslaget planlägger stadsbyggnadskontoret större delen av planområdet som park- och naturmark, medan delar inom Farsta stadsdelsområde planläggs som idrottsmark och koloniområde.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig överlag positiv till inriktningen om att planlägga Högdalstopparna, men anser att det är en begränsande faktor att inte mer mark planläggs för idrottsändamål. Stadsdelsförvaltningen saknar en redovisning i planbeskrivningen om den utbredda förekomsten av invasiva arter. Vidare förespråkar stadsdelsförvaltningen att ett område med ej detaljplanelagd naturmark på andra sidan Magelungsvägen inkluderas i planområdet.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Christina Peterson (C), Gustav Johansson m.fl. (M) och Peter Backlund (L) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- att i huvudsak tillstyrka planförslagets intention att säkerställa Högdalstopparna som park- och naturområde
- att staden tar fram en samlad utvecklingsinriktning för Högdalstopparna–Fagersjö–Fagersjöskogen–Snösätra–Rågsveds naturreservat med utgångspunkt i vad som anförs nedan,

- att förslaget om kolonilotter på Högdalstopparna omprövas mot bakgrund av markförhållanden, föroreningsrisker och kostnader, samt
- att därutöver anföras:

Vi ställer oss i huvudsak positiva till att Högdalstopparna detaljplaneläggs som park- och naturmark. Ett tydliggjort huvudmannaskap och bättre förutsättningar för drift, underhåll och långsiktiga investeringar är angeläget och ligger i linje med stadens ambition att utveckla området som målpunkt för rekreation, friluftsliv och idrott. Planbeskrivningen anger också att Högdalstopparna ska utvecklas som grön målpunkt och att de ekologiska och rekreativa sambanden i området behöver stärkas.

*Vi anser dock att staden behöver inta ett betydligt bredare och mer strategiskt perspektiv än det som kommer till uttryck i föreliggande samrådsförslag. Området bör inte betraktas isolerat, utan som en del av ett större sammanhängande stråk bestående av **Högdalstopparna–Fagersjö–Fagersjöskogen–Snösätra–Rågsveds naturreservat**. Här finns unika möjligheter att utveckla ett sammanhållet natur-, kultur- och friluftsområde där idrott, rekreation, biologisk mångfald och kulturverksamhet samverkar och förstärker varandra.*

Vi menar att Högdalstopparna i första hand bör utvecklas med fokus på idrott, motion och aktivt friluftsliv. Underlagen visar att området redan i dag används för bland annat BMX, discgolf, fågelskådning och annan rekreation, och att det finns potential för fortsatt utveckling av exempelvis stigcykling, pulkaåkning, skid- och motionsspår samt andra friluftsaktiviteter.

Vi anser vidare att Snösätra bör utvecklas med fokus på kultur och kreativa verksamheter, där områdets särart och redan etablerade kulturmiljö tas tillvara. På motsvarande sätt bör Fagersjöskogen och Rågsveds naturreservat ges en tydligare inriktning mot friluftsliv, naturpedagogik och naturvård, exempelvis genom rastplatser, vandringsleder och verksamheter som stärker områdets sociala och ekologiska värden.

Vad gäller förslaget om kolonilotter är vi starkt tveksamma till den lösning som nu redovisas. Planhandlingarna konstaterar att Högdalstopparna består av schakt-, rivnings- och andra massor av delvis okänt innehåll, att markföroreningar har påträffats och att marken i dagsläget inte kan bedömas som lämplig för kolonilotter utan fortsatta utredningar och kostnadsdrivande åtgärder. Det anges också att förändrade dagvatten- och skyfallsflöden kan leda till urlakning av föroreningar.

Mot denna bakgrund anser vi att staden bör ompröva kolonilotternas lokalisering. Skulle staden ändå välja att gå vidare med kolonilotter inom området bör dessa uteslutande anläggas i upphöjda odlingslådor ovan mark och inte genom odling direkt i befintlig mark. En sådan lösning är nödvändig för att minska risken för exponering för föroreningar från mark, dagvatten och lakvatten samt inte minst mer ekonomiskt rimligt. Därutöver bör en sådan utformning väljas därför att den förbättrar tillgängligheten och möjliggör ett mer tillgängligt och funktionsinkluderande odlande, inte minst för personer med nedsatt rörelseförmåga.

Vi vill också understryka att tillgängligheten till området måste förbättras väsentligt. Planhandlingarna beskriver redan i dag svaga kopplingar, bristande tillgänglighet och att tidigare vägar in i området har skurits av, vilket försvårar både besök, drift och utveckling. Därför bör staden prioritera bättre gång- och cykelkopplingar samt stärkt kollektivtrafik.

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden beslutar enligt följande:

- Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
- Därutöver anföra följande:

Förslaget till detaljplan för Högdalstopparna syftar till att utveckla området till ett attraktivt rekreationsområde och möjliggöra framtida investeringar.

Sverigedemokraterna menar dock att förslaget i sin nuvarande form präglas av en orealistisk ambitionsnivå och bristande prioritering. I ett läge där stadens kärnverksamheter är hårt pressade är det inte rimligt att driva omfattande utvecklingsprojekt utan tydlig koppling till invånarnas mest grundläggande behov.

Handlingarna visar samtidigt att området i dag är eftersatt, med brister i skötsel, tillgänglighet och trygghet. Trots detta läggs fokus på nya funktioner och utvecklingsinsatser, snarare än att först säkerställa att området fungerar i sin grundläggande form. Detta är en felprioritering.

Planen öppnar dessutom för ytterligare inslag såsom koloniområde och utökade verksamheter, utan att konsekvenserna för drift, kostnader och långsiktigt ansvar är tillräckligt redovisade. Risken är att projektet utvecklas till ett kostsamt och svåröverblickbart helhetsgrepp, där ansvaret för drift och underhåll även fortsättningsvis blir otydligt.

Vidare bortser förslaget i stor utsträckning från de praktiska utmaningar som området har, såsom svår tillgänglighet, stora

höjdskillnader, invasiva arter och närhet till industriell verksamhet. Att samtidigt tala om en bred utveckling för allmänheten utan att först hantera dessa hinder riskerar att skapa förväntningar som inte kan infrias.

Sverigedemokraterna vill i stället se en stegvis och ansvarsfull utveckling av Högdalstopparna, där fokus ligger på trygghet, belysning, tillgänglighet och löpande skötsel. Stora och kostnadsdrivande projekt bör undvikas till förmån för insatser som ger konkret nytta för invånarna här och nu.

Mot denna bakgrund anser vi att förslaget i sin nuvarande form saknar tillräcklig realism, tydlighet och ekonomiskt ansvarstagande.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Christina Petersons (C), Gustav Johansson m. fl. (M) och Peter Backlunds (L) förslag, Emelie Wassermans (SD) förslag och förvaltningens förslag till beslut mot varandra och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Christina Peterson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Gustav Johansson m.fl. (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Peter Backlund (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/256-4 Tjänsteutlåtande: Remiss av planärende på samråd - Detaljplan för Högdalstopparna: Högdalstoppen, Fagersjötoppen och Hökarängtoppen
- EÅV 2026/256-1.1 Plankarta
- EÅV 2026/256-1.2 Planbeskrivning samråd
- EÅV 2026/256-4.1 Bilaga 3. Program för utveckling av Högdalstopparna

§ 20**Remiss av planärende på samråd om förslag till detaljplan för del av fastigheten Älvsjö 1:1, Snösätra kulturpark i stadsdelen Rågsved****Svar på remiss från stadsbyggnadskontoret, dnr 2025-04867**

EÄV 2026/210

Beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har sänt en remiss av ett förslag på detaljplan för del av fastigheten Älvsjö 1:1, i stadsdelen Rågsved till Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd. Detaljplanen möjliggör en omvandling av Snösätra upplagsområde till en permanent kulturpark.

Stadsdelsförvaltningen ställer sig positiv till detaljplanens övergripande inriktning. Om detaljplanen antas och vinner laga kraft finns förutsättningar för området att utvecklas. Finansiering och ansvar behöver försätta utredas av framförallt kulturförvaltningen, stadsdelsförvaltningen och föreningar och andra aktörer som verkar eller vill verka i området.

Stadsdelsförvaltningen anser att öppningen från parkmarken i detaljplanen mot Snösätragränd behöver justeras om parkytan ska fylla en rekreativ funktion. Vidare behöver stadsdelsförvaltningen vara delaktig i planering av eventuella anläggningar för dagvatten och skyfall.

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Yrkanden

Emelie Wassermann (SD) yrkar att nämnden ska besluta enligt följande:

- Att avslå förvaltningens förslag till beslut
- Därutöver anföra följande:

Detaljplanen för Snösätra kulturpark syftar till att omvandla ett befintligt upplagsområde till en permanent kulturpark med inslag av verksamheter och besöksfunktioner.

Sverigedemokraterna anser att denna inriktning är felaktig. I stället bör upplagsområdet i Snösätra successivt avvecklas och platsen införlivas i det omgivande naturreservatet. Området är i dag en enklav i ett sammanhängande natur- och rekreationsområde med höga naturvärden, vilket talar för att naturvärdena bör prioriteras framför ytterligare exploatering.

Vi ser samtidigt att det finns ett kulturengagemang kopplat till Snösätra. Detta bör dock ges bättre förutsättningar på en plats som är mer lämpad för verksamheten, med bättre tillgänglighet, tydligare infrastruktur och mindre påverkan på omgivningen. Att permanenta verksamheten i dess nuvarande läge riskerar att skapa långsiktiga konflikter mellan olika intressen.

Det finns redan i dag utmaningar kopplade till störningar för närboende, buller i samband med evenemang samt nedskräpning och påverkan på djurlivet i det angränsande naturreservatet. Den nuvarande användningen har även bidragit till spridning av klotter utanför området, vilket påverkar naturmiljön negativt och riskerar att urholka respekten för naturreservatets skydd.

Vidare är genomförandet av detaljplanen förenat med betydande osäkerhet. Finansiering, ansvarsfördelning och långsiktig drift är inte tillräckligt klargjorda. Att i detta läge möjliggöra en omfattande och flexibel utveckling riskerar att leda till ökade kostnader och otydlig styrning.

Sverigedemokraterna anser att stadens resurser i första hand ska prioriteras till kärnverksamheter och till åtgärder som stärker trygghet, tillgänglighet och livskvalitet för invånarna. Stora projekt med oklara effekter och betydande risker bör inte prioriteras.

Mot denna bakgrund anser vi att förslaget i sin nuvarande form ska avslås.

Ordförande Hassan Jama (V) yrkar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Hassan Jama (V) ställer Emelie Wassermanns (SD) förslag mot förvaltningens förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Reservationer

Emelie Wassermann (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för sitt eget yrkande.

Handlingar i ärendet

- EÅV 2026/210-3 Tjänsteutlåtande: Remiss av planärende på samråd om förslag till detaljplan för del av fastigheten Älvsjö 1:1, Snösätra kulturpark i stadsdelen Rågsved
- EÅV 2026/210-1.2 Plankakarta
- EÅV 2026/210-1.3 Planbeskrivning för del av Älvsjö 1